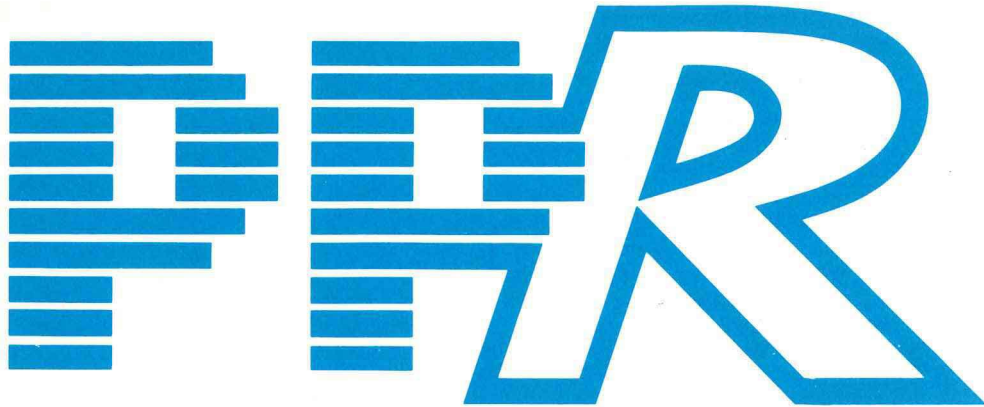

Een radikale
kijk op:
**Werken
Verdiene
Bestaan**

SINGEL 277 1012 WG AMSTERDAM TELEFOON 020-22 7342

IEDEREEN GENOEG

Gáát het wel zo goed?

Als je de huidige CDA-VVD regering mag geloven heeft de economische ontwikkeling een keer ten goede genomen. De rente daalt, de winsten stijgen, de investeringen nemen toe, het financieringsstekort wordt kleiner, de economie groeit.

Het gaat weer goed in Nederland. Maar voor wie eigenlijk? Er zijn nog steeds meer dan 800.000 mensen zonder baan. De verborgen werkloosheid wordt niet geteld. Vrouwen en jongeren komen niet aan de bak. Veel mensen met een uitkering zijn door de armoedegrens gezakt. Wie veel verdient krijgt er het meeste bij. In ons economisch systeem met zijn oerwoud van regels en zwarte circuits komen de slimsten en sterksten het meest aan hun trekken. Als het goed gaat, gaat het goed voor de sterken: multinationals, banken, exporterende bedrijven en de goedbetaalde mensen (meestal mannen) die daar werken.

De economie moet toch groeien?

Dat zou misschien wel handig zijn. Het levert banen op en er valt ook meer te verdelen. Maar het maakt voor de PPR wel uit wát er groeit. Als alleen de winsten stijgen, het energie- en grondstoffenverbruik voortdurend groeit, als de mestoverschotten toenemen en de regen zuurder wordt dan hoeft het voor ons niet zo nodig. Wij kiezen liever voor een groei die de kwaliteit van het bestaan verhoogt en de natuur intact laat. Niet de winstgevendheid voor enkelen, maar de maatschappelijke behoefte van velen behoort doorslaggevend te zijn.

De PPR wil onder meer:

- Een nationaal milieuplan gericht op ontwikkeling en gebruik van alternatieve energiebronnen en op preventieve milieuzorg door het gebruik van schone technologie.
- Een selectief landbouwbeleid waarin overproductie wordt tegengegaan door boeren voor hun basisproductie een redelijk bestaan te garanderen.
- Een versterking van industrietakken die nuttige en schone producten maken in een relatief hoogwaardig arbeidsproces.
- Gerichte stimulering van kleine en middelgrote bedrijven.
- Een meerjarenprogramma voor economische ontwikkeling en overheidsinvesteringen.
- Ontwikkeling van nieuwe technologieën, die milieu en grondstoffen sparen en de kwaliteit van de arbeid vergroten.

We kunnen toch niet achterblijven bij het buitenland?

Het buitenland bestaat niet. Particuliere bedrijven zijn de motor van internationale groei en technologische ontwikkeling. Zij bepalen wat er geproduceerd wordt en waar dit gebeurt. Overheden missen hier elke greep op. Hoogstens ondersteunen zij de winstgroei en verovering van nieuwe markten. Ontwikkelingshulp wordt daarbij vaak als smeermiddel gebruikt. De loonmatiging in Nederland levert „onze” bedrijven (wie zijn „wij” eigenlijk?) op buitenlandse markten een concurrentievoordeel op. Dat daarmee de binnenlandse consumptie stagneert en veel op de eigen markt gerichte bedrijven in moeilijkheden komen wordt op de koop toegenomen.

De PPR wil een totaal ander beleid:

- Productie voor binnenlandse behoeften krijgt voorrang.
- De koopkracht moet op peil blijven, zodat de binnenlandse vraag niet afneemt.
- Keuze voor een selectief handelsbeleid, met onder andere de volgende kenmerken: geen dumping van onze over-productie, geen onbeperkte import van grondstoffen, stopzetting van de wapenhandel en van de handel met diktatoriale regimens.
- Beleggingen in eigen land worden gestimuleerd ten koste van kapitaalvlucht naar het buitenland.

En de Derde Wereld?

Die wordt er meestal weinig beter van als wij ons er mee bemoeien. Ook in ontwikkelingslanden moet ontwikkeling op eigen kracht, met eigen hulpbronnen zo veel mogelijk bevorderd worden. Daar zullen deze landen zelf voor moeten kiezen, bijvoorbeeld door regionale samenwerking voorrang te geven boven handel met het Westen. De PPR wil een dergelijke koers op verschillende manieren ondersteunen:

- De verplichte besteding van ontwikkelingshulp bij Nederlandse bedrijven wordt afgeschaft.
- De schulden van de armste ontwikkelingslanden bij de Nederlandse staat worden kwijt gescholden.
- Regionale samenwerkingsverbanden worden ondersteund door het sluiten van verdragen over handel en hulp.
- Door een bindende gedragskode wordt de activiteit van multinationale ondernemingen aan internationale normen gebonden.
- Agressieve export van onze over-productie naar de markten van de Derde Wereld wordt tegen gegaan.

Voor wie groeien we eigenlijk?

Een goeie vraag. Tot nu toe groeiden vooral de winsten. Vraag ons niet wie, behalve aandeelhouders en geldschieters, daar verder nog profijt van hebben.

Naast de kwaliteit van de groei is ook de verdeling van de opbrengst minstens even belangrijk. Voorzover de overheid over de baten van de groei beschikt, moet de financiële ruimte in de eerste plaats worden gebruikt om de aangetaste sociale zekerheid te herstellen. Wat ons betreft op het nivo van 1982, vóórdat het kabinet-Lubbers aantrad. Dat kost een hoop geld, maar het is voor de PPR het eerste wat moet gebeuren. Als tweede willen wij de bezuinigingen op overheidsuitgaven stopzetten. De kwaliteit van de dienstverlening is aangetast en het afschaffen van overheidstaken heeft te vaak geleid tot herstel van het recht van de sterkste. Bovendien zijn de overheidsbezuinigingen slecht voor de werkgelegenheid. Daarom zal er, nadat de sociale zekerheid hersteld is, alles aan moeten worden gedaan om verdere bezuinigingen te voorkomen en meer banen te scheppen. Vanzelfsprekend gaat het ons daarbij om concrete dienstverlening en niet om nog meer bureaucratie.

Zijn er grenzen aan de groei?

Ja. Die grenzen worden bereikt als de economische groei ten koste gaat van de omgeving of van andere landen die minder groeien dan wij. Sinds de groei een tijd stagneerde is elk voorbehoud over boord gezet. Selektiviteit en aandacht voor milieu en Derde Wereld is kennelijk een luxe.

Juist ook uit bezorgdheid over de schade die de groei van de rijke landen aan het milieu en Derde Wereld berokkent, is de PPR ooit opgericht. Wat we daarover te zeggen hebben is aktueller dan ooit:

- Productie die veel energie of grondstoffen verbruikt, wordt zwaarder belast ten gunste van productie waarbij veel arbeid wordt ingezet. Dat is ook nog goed voor de werkgelegenheid.
- We willen geen kerncentrales. Door meer aardgas in eigen land te gaan gebruiken wordt bereikt dat kerncentrales naast ongewenst, ook nog overbodig worden.
- De extra aardgasopbrengst wordt gebruikt voor een grootscheeps programma voor energiebesparende investeringen; het systeem dat zij die het meeste gas verbruiken, de laagste prijs per m³ betalen, wordt afgeschaft.
- Bodemsanering en bestrijding van milieuverontreiniging krijgen hoge prioriteit, maar nog belangrijker is de economie zo te sturen dat we milieurampen voorkomen in plaats van de symptomen te bestrijden.

Moet er dan niet bezuinigd worden?

Je kunt niet onbepaald meer blijven uitgeven dan je binnen krijgt. Daarom valt er aan overheidsbezuinigingen niet te ontkomen. Dat wil niet zeggen dat je met de botte bijl moet kappen. Bovendien mag er, wat ons betreft, voor uitgaven die later rendement opleveren — huizenbouw, goed onderwijs, ontwikkeling nieuwe technologie — wel wat geld worden geleend. Er is kapitaal genoeg. Dat kun je o.a. zien aan de dalende rente. Dat neemt niet weg dat er op een hoop gebieden ook best bezuinigd mag worden.

- Bezuinig op werkloosheidsuitkeringen door de werkloosheid te bestrijden. Dan hoeven de uitkeringen niet omlaag.
- Laat Defensie evenredig meedoen. We willen de jaarlijkse groei van drie procent ongedaan maken en omzetten in een daling van minstens 1 procent.
- Maak een einde aan ongerichte subsidiëring van bedrijven die het overheidsgeld vooral gebruiken voor automatisering, waardoor weer nieuwe mensen een beroep doen op een uitkering.
- Geef prioriteit aan een stroomlijning van het overheidsapparaat. Daarmee dring je de bureaucratie terug, kan de toegankelijkheid van het apparaat voor de burgers groter worden en wordt er tegelijkertijd bezuinigd.
- Pak de zwarte en grijze circuits aan. Door een verbetering van de belastinginning en door een verhoging van accijnzen op ongewenste handel, kan de overheid overigens ook zijn inkomsten verhogen.

Wie hebben het hier voor het zeggen?

Mensen met geld of de juiste schoolopleiding. De overheid laat het vrije spel der maatschappelijke krachten zo veel mogelijk op zijn beloop. Dat betekent dat het de sterksten beter gaat ten koste van de grote meerderheid die minder rijk, minder slim of minder fortuinlijk is.

De PPR wil „een vermaatschappelijking” van de economie: economische macht moet beter gespreid en gekonteerd worden.

- Ondernemingsraden moeten over belangrijke bedrijfsbeslissingen echt iets te zeggen krijgen (vetorecht).
- Ook konsumenten en omwonenden moeten wat te zeggen hebben over investeringen en produktie die hen aangaan.
- Uitkeringsgerechtigden dienen een zelfstandige stem te krijgen in het maatschappelijk overleg tussen sociale partners en overheid.
- De invloed van kapitaalverschaffers op de economische besluitvorming wordt terug gedrongen door het geleidelijk invoeren van een vaste rente op kapitaal zonder beslissingsrecht.
- Besluitvorming van de overheid vindt plaats op een nivo dat zo dicht mogelijk ligt bij de mensen die het aangaat, waarbij basisvoorzieningen (bijv. kinderopvang en emancipatiewerk) gegarandeerd moeten worden.

Is er werk genoeg?

Natuurlijk is er werk genoeg. Kijk maar naar al het maatschappelijk zinvolle werk dat blijft liggen, naar de onderbezetting in de gezondheidszorg, het openbaar vervoer of het onderwijs. Kijk ook naar al die mensen die steeds meer overwerk doen.

De PPR pleit voor een echt werkgelegenheidsbeleid. Hiervoor is een gerichte economische groei nodig. Om te zorgen dat deze groei een maximaal aantal banen oplevert wil de PPR arbeidsintensieve produktie bevorderen.

De sociale premies en belastingen zullen voor een belangrijk deel moeten worden omgezet in een heffing op gebruik van machines, energie en grondstoffen, de produktiewaarde of de winst. In door de overheid betaalde sectoren moet het aantal arbeidsplaatsen voldoende zijn voor een goede kwaliteit van de dienstverlening. En het betaalde en onbetaalde werk moet eerlijk verdeeld worden.

Die herverdeling wordt toch niks meer?

Spraakmakers in het bedrijfsleven en de rechtse politiek doen graag geloven dat arbeidstijdverkorting (ATV) een achterhaalde zaak is: 36 uur is onmogelijk en 32 uur bijna ondenkbaar. Aangetoond is dat de organisatorische problemen van ATV oplosbaar zijn, als de wil ertoe maar aanwezig is!

Maar de vakbeweging kan geen vuist maken en de belangen van groepen die allereerst iets aan ATV lijken te hebben (vrouwen, jongeren, werklozen) raken ondergesneeuwd. Daarom vindt de PPR dat de overheid een veel actievere rol moet spelen, door zelf met haar eigen apparaat het voorbeeld te geven. Maar ook door na 1990 werkweken langer dan 30 uur per week onaantrekkelijk te maken. Het doel van ATV geldt nog steeds: voor iedereen moet het mogelijk zijn om betaalde arbeid te verrichten en dit te combineren met onbetaalde arbeid zowel binnens- als buitenshuis. Daarom blijft de PPR vasthouden aan een 25-urige werkweek voor iedereen, gekoppeld aan de invoering van het basisinkomen.

Je geld of je leven?

Dat is moeilijk kiezen. De zin van het leven staat of valt niet met een betaalde baan. Ook al geven goed werk en een redelijk inkomen je wel een betere kans om in de samenleving mee te doen. De werkloosheid heeft kwalijke gevolgen voor de kwaliteit van de arbeid. Werkgevers, hartelijk ondersteund door het kabinet, bieden slechte arbeidsvoorwaarden aan. Flexibele werktijden en afroepcontracten (die natuurlijk vooral aangeboden worden aan jongeren, vrouwen en migranten), zijn uitstekend afgestemd op de behoeften van het bedrijf. Van medezeggenschap door ondernemingsraden komt niets terecht als het gaat om belangrijke bedrijfsbeslissingen zoals invoering van nieuwe technologieën. Werknemers kunnen nauwelijks protesteren: ze hebben de baan nodig voor hun inkomen. Daarom wil de PPR dat mensen los van een betaalde baan een gegarandeerd inkomen ontvangen. Vooruitlopend daarop kan nu al de sollicitatieplicht worden afgeschaft. Een basisinkomen versterkt de positie van de werknemers tegenover de werkgever. Het bezit van een betaalde baan zal niet meer zo worden verheerlijkt als nu het geval is. Onbetaald werk en zelf-verzorging (huishoudelijk werk) krijgen dan meer ruimte en waardering.

Valt er nog wat te verdienen?

Allicht, maar voor sommigen meer en anderen minder. De verdeling van inkomens tussen mensen zal, als het aan de PPR ligt, een stuk gelijkjer zijn dan nu. De kortere werkweek levert minder loon op. Maar door de gelijktijdige invoering van een gedeeltelijk basisinkomen wordt dit voor de lagere inkomensgroepen gecompenseerd. Met het basisinkomen wordt het recht van iedereen op een zelfstandig inkomen verwerkelijkt.

Op korte termijn wil de PPR herstel van de koppeling tussen de algemene loonontwikkeling en die van de minimumlonen en uitkeringen. In de sociale zekerheid komt één loondervingswet met individuele uitkeringen van 80% van het laatst verdiende loon.

De belastingheffing moet worden geïndividualiseerd en vereenvoudigd. De meeste aftrekposten moeten verdwijnen, zodat de belastingheffing weer werkelijk nivellerend werkt. Mensen die een eigen bedrijfje willen beginnen, worden zonnig financieel ondersteund.

Uitkeringen omlaag?

Daar wordt geen mens beter van. Het kabinet vindt dat de sociale zekerheid te duur is; er moet worden bezuinigd, dus moeten de uitkeringen omlaag. De PPR wil niet dat degenen die — gedwongen of vrijwillig — buiten betaalde arbeid komen of blijven, hiervoor moeten boeten door eenzijdig op te draaien voor het herstel van de economie. De PPR wil dat de sociale uitkeringen op een leefbaar nivo komen en individueel worden verstrekt, los van de vraag of iemand de voorkeur, de keukens of het bed deelt met een ander. De kortingen op de uitkeringen sinds 1982 moeten ongedaan worden gemaakt. Dit kost geld, maar met een goed werkgelegenheidsbeleid en de door de PPR voorgestelde lastenverschuiving — zodat de loonkosten niet stijgen — is dit te betalen.

Individualisering, dat is toch behoorlijk egoïstisch?

Dat lijkt zo ja. Men denkt dat binnen relaties en samenlevingsverbanden de onderlinge zorg verdwijnt, als iedereen een zelfstandig inkomen krijgt. Op dat misverstand is het uitkeringsstelsel van onze sociale zekerheid gebaseerd.

Het traditionele gezin als maatstaf: vrouwen afhankelijk van het inkomen van hun echtgenoot, achterstelling van alleenstaanden bij belastingheffing en uitkeringen. De PPR vindt dat zorg en solidariteit binnen relaties niet met financiële afhankelijkheid gekocht moeten worden. Ieder mens is er één. De keuze voor alleen of samen met anderen wonen, mag geen invloed hebben op iemands inkomen. Economische afhankelijkheid belemmert de ontplooiing tot zelfstandige, mondige mensen. Daarom wil de PPR naar een basisinkomen voor iedereen dat uiteindelijk hoog genoeg moet zijn om sober, maar zelfstandig, van te leven. Over dit basisinkomen, desgewenst aangevuld met inkomen uit arbeid, wordt individueel belasting en premie geheven.

De financiële haalbaarheid van een basisinkomen is in verschillende studies aangetoond. Inverdieneffecten, het overbodig worden van een groot deel van de uitkeringen, lastenverschuiving en een eerlijker inkomensverdeling maken het betaalbaar.

Zolang het basisinkomen er nog niet is (een kwestie van tijd én politieke wil), kiest de PPR voor individualisering van belastingen en uitkeringen, waarbij op een rechtvaardige manier rekening wordt gehouden met de woonlasten.

Is de achterstand van vrouwen wel zo groot?

Helaas, nog steeds. Bij vrouwen is de werkloosheid groter dan bij mannen. Opleiding en maatschappelijke positie, die voor mannen vanzelfsprekend worden gevonden, zijn in theorie ook voor vrouwen bereikbaar, maar de praktijk is wel even anders. Getrouwde vrouwen maken (vaak noodgedwongen) hun werk ondergeschikt aan de zorg voor hun kinderen en aan de baan van hun man. Dat wordt ook van hen verwacht. Na een echtscheiding komen de meeste vrouwen in de bijstand terecht. Daarmee blijven ze afhankelijk, maar nu van een loket.

De PPR wil dat vrouwen evenredig deel kunnen nemen aan de betaalde arbeid en dat mannen hun deel van het onbetaalde werk gaan doen. Betaalbare kinderopvang en een ruimer ouderschapsverlof kunnen daarbij niet gemist worden. Scholing van vrouwen, actieve stimulering van bedrijven om vrouwen in dienst te nemen en een (tijdelijke) positieve diskriminatie van vrouwen bij hogere functies zijn nodig om de achterstand weg te werken. Pas als vrouwen en mannen in alle opzichten gelijke kansen hebben én die ook kunnen benutten, is de achterstand van vrouwen opgeheven. En dat is nog een lange weg.

En de jongeren dan?

Als je jong bent moet je knokken voor een plaats in de maatschappij. Dat is nooit anders geweest. Maar het wordt wel steeds moeilijker die plek te veroveren: leefruimte, zinvol werk, voldoende geld, toekomst voor hen die nog het langste mee moeten. Eén op de vier jongeren is werkloos. 38% procent van alle baanlozen is jonger dan 25 jaar. CDA en VVD willen dat oplossen door verlaging van de jeugdlonen. Alsof dat helpt. Jongeren zijn altijd al goedkoper geweest, maar dat was nooit aanleiding om er meer van in dienst te nemen. Naast de algemene economische problemen is de achterstand van jongeren de voornaamste oorzaak van de hoge jeugdwerkloosheid. Ze zijn niet ingepast in het arbeidsproces en hebben geen werkervaring. Oplossingen?

Scholingsprojecten, bedrijfsopleidingen waarbij produktiviteit en beloning evenredig toenemen, algemene arbeidstijdverkorting, werkervaringsprojecten, starten van eigen bedrijfjes met (aflopend) behoud van uitkering, invoering van een basisinkomen zodat jongeren gemakkelijker betaald én onbetaald werk kunnen gaan doen.

Waar leer je eigenlijk voor?

Niet alleen voor een goede baan. Als je de werkgevers aan de praat krijgt over het onderwijs, gaat het maar over één ding: geschikte mensen afleveren. Hoe nauwer het onderwijs is aangepast bij wat het werk vraagt, des te beter. Leren voor de baas dus.

Maar van de 168 uur die een week telt, slapen wij er 56, zijn wij gemiddeld 22 uur bezig met eten en zelfverzorging en werken wij er straks 30. Voor 60 uur moeten we dan nog een andere invulling vinden.

Om dat goed te kunnen moet het onderwijs mondige, vaardige, creatieve en veelzijdige mensen afleveren. Breed oriënterend en algemeen onderwijs dus met in de tweede fase meer vakgerichte scholing. Zelfverzorging (koken en klussen), sociale vaardigheden (praten, schrijven, vergaderen en besluitvorming) hebben, daarin — naast de specifieke keuzepakketten — een grote plaats. Vakgerichte scholing moet veel meer plaats vinden binnen de bedrijven, zondig met behulp van opleidingssubsidies en stagevergoedingen. En het is een misverstand dat onderwijs ophoudt als je van school, beroepsopleiding of universiteit komt. Leren gaat altijd door: tweede kans onderwijs, bij- en omscholing, een breed gevarieerd aanbod van cursussen en edukatief verlof. Leren voor het leven dus.

Wie regelt dat allemaal?

Het is echt niet nodig dat de politiek zich overal mee bemoeit. Mensen kunnen veel zelf en eigen initiatieven van werklozen, actiegroepen, vrouwen en jongeren leveren vaak meer op dan bemoeienis van de traag werkende overheidsburokratie.

Bovendien blijkt de overheid lang niet altijd zo rechtvaardig en effectief te zijn als zou moeten. Dat wil beslist niet zeggen dat wij meedoen aan de roep om deregulering en privatisering. Die wordt meer ingegeven door de afkeer van staatsinvloed, een bezuinigingsgeloof en het vrije spel voor het partikulier bedrijfsleven om zijn wel zeer partikuliere doelstellingen na te streven.

Daarom willen CDA en VVD overheidstaken afstoten en regels afschaffen, waarbij maatschappelijke kosten en negatieve effecten nauwelijks in de afweging worden betrokken.

Dat wil de PPR dus niet. Om te voorkomen dat maar weinigen iets te kiezen hebben is het nodig dat de economische ontwikkeling volgens een democratisch vastgestelde planning ter hand wordt genomen. Een raamwerk waarbinnen gegarandeerd wordt dat de maatschappelijke kosten en baten doorslaggevend zijn en niet het partikuliere gewin. Konkreet betekent dat: een samenhangend stelsel van vergunningen, voorzieningen, subsidies en belastingen waardoor maatschappelijk nuttige produktie wordt bevorderd en nadelige — de enkeling verrijkende — activiteiten worden afgeremd.

Wie meer wil weten kan onderstaande bon invullen

NAAM: _____

ADRES: _____

POSTCODE: _____

WOONPLAATS: _____

HANDTEKENING: _____

Opsturen naar PPR: Singel 277, 1012 WG Amsterdam.

Wie zal dat betalen?

Wij met z'n allen.

Dat veel van wat de PPR wil (nog) niet gebeurt, komt niet omdat er geen geld voor is. Er is geld genoeg in Nederland. Het is alleen ongelijk verdeeld en wordt voor een deel verkeerd besteed. In het PPR-programma staat een aantal maatregelen die het geld opleveren om wat de PPR wil te kunnen betalen. Een greep daaruit: de produktiviteitsstijging, inverdieneffecten doordat veel minder mensen een beroep doen op de sociale uitkeringen, lastenverschuiving, vergroting van het overheidsaandeel in de aardgasbaten, belasting op aardgasverbruik boven 2000 m³ per jaar, grotere aardgasverkoop met aanwending van baten in energiebesparingsindustrie, verkleining zwart geld circuit, invoering maximum inkomen, opheffen van de maximum premiegrenzen, afschaffen van de ongerichte steun aan het bedrijfsleven, verhoging vennootschapsbelasting (drukt alleen op winstgevende bedrijven en die kunnen dat wel hebben), lagere defensielasten.

Het zit 'm niet in het geld. Het struikelblok is dat zij die het ruim hebben een stap terug moeten. Hervreiding doet pijn en zal dan ook niet vanzelf gaan

Wat heet genoeg?

Ieder mens heeft recht op economische onafhankelijkheid.

Ieder mens heeft recht op een zelfstandig inkomen dat voldoende is om te eten, te wonen en deel te nemen aan de samenleving.

Ieder mens heeft recht op werk, scholing en ontplooiing.

Ieder mens heeft recht op vrijheid, veiligheid en een eigen plek onder de zon.

Ieder mens.

Vrouw, man, jongere, migrant, van welke kleur ook, waar ook ter wereld.

Iedereen.

Niet meer, niet minder.

Dat is genoeg.

- INFORMATIE
- LIDMAATSCHAP
- LIDMAATSCHAP
PPR-JONGEREN

